

คู่มือ การจัดการความรู้

ปีการศึกษา 2565

จัดทำโดย :
คณะกรรมการจัดการความรู้
คณะมนุษยศาสตร์

คำนำ

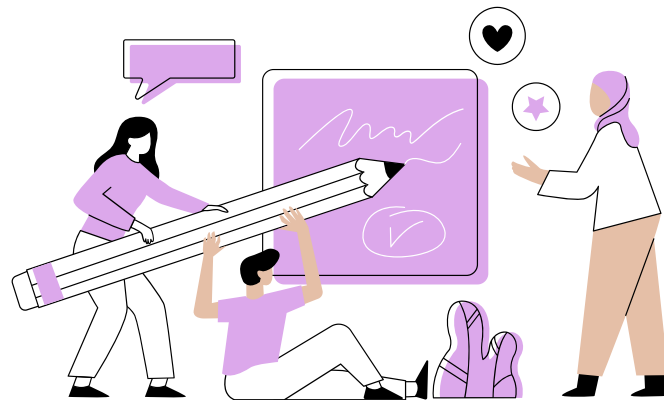
การดำเนินการจัดการความรู้ เป็นการค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีจากความรู้ทั้งที่มีอยู่ในตัวบุคคล ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ตามประเด็นความรู้ซึ่งต้องครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย จัดเก็บอย่างเป็นระบบ และเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้บุคลากรสามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง

คณะมนุษยศาสตร์ โดยคณะกรรมการจัดการความรู้ ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างกระจายกระจายในองค์กร ทั้งความรู้ที่ฝังลึกในตัวบุคคล หรือความรู้ชัดแจ้ง ในรูปแบบต่าง ๆ มาจัดเก็บเป็นคลังความรู้อย่างเป็นระบบ รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ ระหว่างกัน โดยให้บุคลากรในคณะฯ หรือบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงความรู้ และนำไปพัฒนาต่อยอดตนเองให้เกิดการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดการความรู้ออกเป็น 2 กลุ่ม ตามประเด็นความรู้ 2 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน และด้านการวิจัย โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากคณะอนุกรรมการที่มาจากหลายศาสตร์หลากหลายสาขาวิชา รวม 11 หลักสูตร

คณะกรรมการการจัดการความรู้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการจัดการความรู้ คณะมนุษยศาสตร์ ปีการศึกษา 2565 จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรและผู้สนใจ ได้นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนาต่อไป

คณะกรรมการการจัดการความรู้
คณะมนุษยศาสตร์
ปีการศึกษา 2565

สารบัญ

1 - 5

การฟื้นฟูประสิทธิภาพการเรียนรู้หลังสถานการณ์โควิด

- สาเหตุที่ต้องมีการฟื้นฟูประสิทธิภาพการเรียนรู้หลังสถานการณ์โควิด-19
- สิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากมหาวิทยาลัยเปิดการเรียนการสอนตามปกติ
- หลักการฟื้นฟูประสิทธิภาพการเรียนรู้หลังสถานการณ์โควิด-19

6 - 9

หลักการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา (TQF / AUN QA)

- ทำไมต้องเป็นหัวข้อนี้?
- ทำอย่างไร ? ให้การจัดการความรู้ “เป็นรูปธรรม” หรือตอบโจทย์กับหลักสูตร ตรงตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในของ สกอ.
- ผลงานวิจัยที่ดีพิมพ์เผยแพร่แล้ว นำมาบูรณาการได้มั๊ย?
- หลักการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา (TQF / AUN QA)

10 - 13

การบูรณาการระเบียบวิธีการวิจัยในการเรียนการสอนสายภาษาศาสตร์ และวรรณคดี

14 - 16

การบูรณาการระเบียบวิธีการวิจัยในการเรียนการสอนสายมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์

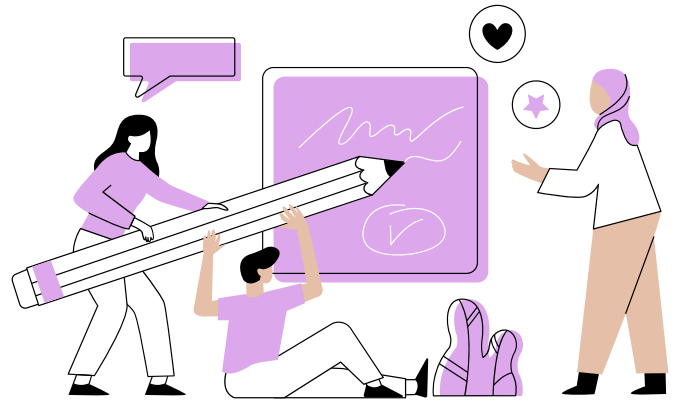
17 - 18

การบูรณาการผลการวิจัยในการเรียนการสอนสายภาษาศาสตร์ และวรรณคดี

19 - 20

การบูรณาการผลการวิจัยในการเรียนการสอนสายมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

21

การบูรณาการการวิจัยกับการบริการวิชาการ

22

การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน
และการบริการวิชาการในบริบทมหาวิทยาลัย
รามคำแหง

การฟื้นฟู ประสิทธิภาพการเรียนรู้ หลังสถานการณ์โควิด

สาเหตุที่ต้องมีการฟื้นฟู ประสิทธิภาพการเรียนรู้ หลังสถานการณ์โควิด-19

เนื่องจากในสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ต้องจัดการเรียนการสอนออนไลน์
ทุกกระบวนการวิชา และพบปัญหาดังต่อไปนี้

- นักศึกษาบางส่วนไม่สะดวกเข้าเรียนรูปแบบออนไลน์ ด้วยเหตุต่าง ๆ เช่น ความพร้อมของอุปกรณ์ สถานที่ที่ไม่เอื้ออำนวย หรือไม่เคยชินกับการเรียนออนไลน์ เป็นต้น
- เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ เช่น เจ้าหน้าที่โสตฯ เจ้าหน้าที่ไอที เป็นต้น
- นักศึกษาบางส่วนที่เคยมาเรียนตามปกติก่อนเกิดสถานการณ์โควิด ขาดการติดต่อและไม่สามารถติดตามได้
- ในชั้นเรียนออนไลน์ที่มีนักศึกษาจำนวนมาก ระบบอาจไม่สามารถรองรับนักศึกษาได้ครบทุกคน
- การฝึกทักษะต่าง ๆ ในชั้นเรียนออนไลน์อาจไม่สามารถครอบคลุมทักษะที่จำเป็นทั้งหมด และไม่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาได้รอบด้าน
- ในการเรียนออนไลน์นักศึกษาบางส่วนไม่สามารถจดจ่อกับหน้าจอได้ ไม่มีสมาธิในการเรียน จึงทำให้ไม่เข้าใจบทเรียน
- นักศึกษาที่มาเข้าเรียนส่วนใหญ่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน โดยบางคนปรากฏชื่อว่าอยู่ในชั้นเรียนออนไลน์แต่ไม่ตอบคำถามหรือไม่ร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน ทำให้อาจารย์ผู้สอนไม่สามารถทราบได้ว่านักศึกษาเข้าใจบทเรียนหรือไม่

สิ่งที่เกิดขึ้น หลังจากมหาวิทยาลัย เปิดการเรียนการสอนตามปกติ

๑๑

จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงสถานการณ์โควิด19 ทำให้เกิดผลต่อเนื่อง และส่งผลถึงการเรียนการสอนในปัจจุบัน ดังนี้

- นักศึกษามีพื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถเข้าใจบทเรียนในระดับที่สูงได้
- นักศึกษาสายภาษาต่างประเทศ มีทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ต่ำกว่าระดับวิชาที่ลงทะเบียนเรียน
- นักศึกษาบางส่วนไม่ได้เข้าเรียนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดเนื่องจากไม่สะดวกที่จะใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้เว้นระยะการเรียนไปนาน เมื่อกลับมาเข้าเรียนอีกครั้งได้ลืมความรู้เดิมไปแล้ว
- นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เข้าเรียนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดเคยชินกับการเรียนออนไลน์ที่บ้าน และไม่กลับมาเข้าชั้นเรียนที่มหาวิทยาลัย
- นักศึกษาไม่กระตือรือร้นและขาดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้
- นักศึกษาไม่วางแผนการเรียนและไม่กำหนดเป้าหมายการเรียนให้ชัดเจน
- เมื่อนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียน นักศึกษาไม่ติดต่อขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอนหรือฝ่ายแนะแนว ทำให้อาจารย์ไม่ทราบปัญหาตั้งแต่ต้นปีการศึกษา
- ในระหว่าง และหลังจากสถานการณ์โควิด นักศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพมากขึ้น ทำให้ไม่สามารถให้เวลากับการเรียนได้มากเท่าที่ควร

หลักการฟื้นฟู ประสิทธิภาพการเรียนรู้ หลังสถานการณ์โควิด-19

อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการสอนและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูและส่งเสริม
ประสิทธิภาพการเรียนรู้แก่นักศึกษา ด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ผู้สอนจัดแพลตฟอร์มออนไลน์ควบคู่กับการบรรยายในชั้นเรียน เนื่องจาก
นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เข้าเรียนออนไลน์ ไม่อยากกลับมาเรียนที่มหาวิทยาลัย
ในช่วงแรกจึงปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเป็นรูปแบบผสมผสาน เช่น ใน
วิชาภาคปฏิบัติ ใช้ Google Classroom หรือ ZOOM เพื่อทำให้นักศึกษาเข้า
ถึงกิจกรรมชั้นเรียนได้มากขึ้น ส่งผลทำให้ปัจจุบันนักศึกษามีส่วนร่วมใน
กิจกรรมของรายวิชามากขึ้น
- เสริมพื้นฐานความรู้แก่นักศึกษา โดยเน้นเนื้อหาในชั้นเรียนและมีแบบฝึกหัด
เสริมให้แก่นักศึกษา ทั้งนี้ทั้งในรูปแบบซีทในชั้นเรียน และแบบฝึกหัด
ออนไลน์ที่นักศึกษาสามารถเข้าไปดูได้เองจากลิงค์ใน Google classroom
ของรายวิชานั้น ๆ หรือสื่อออนไลน์รูปแบบอื่น ๆ
- มีการปรับปรุงเนื้อหาในหลายวิชาให้ครอบคลุมความรู้เดิมมากขึ้น เพื่อให้
นักศึกษาได้ทบทวนและฟื้นความรู้เดิม ซึ่งจะทำให้สามารถต่อยอดความรู้
ใหม่ในบทเรียนได้
- กระตุ้นให้นักศึกษาอยากมาเข้าชั้นเรียนโดย นักศึกษาต้องได้เนื้อหาเต็มๆ
ส่วนแพลตฟอร์มออนไลน์เป็นส่วนของการเรียนภาคเฉพาะกิจควรมีเนื้อหา
เหมาะสมพอสมควรแต่อาจไม่ใช่เนื้อหาทั้งหมด

หลักการฟื้นฟู ประสิทธิภาพการเรียนรู้ หลังสถานการณ์โควิด-19 (ต่อ)

๑๑

- สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- มีการทำแบบทดสอบเป็นคะแนนเก็บซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนกระตือรือร้นในการมาเข้าชั้นเรียน
- คงช่องทางการส่งงานใน Google Classroom เพื่อให้สามารถรับส่งงานหรือการบ้านได้สะดวก
- มีการเผยแพร่ข้อมูลในส่วนของการเรียนการสอนโดยเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ ของสาขาวิชาฯ
- สำหรับวิชาภาษาต่างประเทศมีการส่งเสริมความรู้ด้านวัฒนธรรมให้กับนักศึกษา เช่น สถานที่สำคัญ งานประเพณี ต่าง ๆ
- ในการฟื้นฟูการเรียนรู้ ไม่ใช่เฉพาะการเรียนรู้เพียงอย่างเดียวแต่รวมถึงการตระหนักรู้ในด้านอื่นๆ เช่น เป้าหมายการเรียน เป้าหมายชีวิต การวางแผนสิ่งที่จะทำหลังจบการศึกษา เป็นต้น
- นอกจากให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอนแล้ว อาจารย์ผู้สอนยังทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในประเด็นอื่นที่นักศึกษาต้องการแบ่งปัน และมีการติดตามและประเมินผลนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาได้รับประโยชน์มากที่สุด

หลักการบูรณาการ

งานวิจัยกับการเรียนการสอน

ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา
(TQF / AUN QA)

6

ทำไมต้องเป็นหัวข้อนี้?

เพราะว่าสอดคล้องกับการทำประกันคุณภาพ
การศึกษา ซึ่งปีนี้อยู่ประเมินแบบ TQF ส่วนปีหน้า
จะประเมินแบบ AUN-QA

การบูรณาการด้วยการนำระเบียบวิธีวิจัยไปประยุกต์ใช้ ในการเรียนการสอนของคณะฯ แบ่งเป็นกี่ส่วน?

แบ่งเป็น 2 ส่วน

1. การนำระเบียบวิธีวิจัยไปใช้ในการสอนสายภาษาศาสตร์ วรรณคดี
2. การนำระเบียบวิธีวิจัยไปใช้ในการสอนสายมนุษยศาสตร์
สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์

หลักการบูรณาการ

งานวิจัยกับการเรียนการสอน

ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

(TQF / AUN QA)

7

ทำอะไร ?

ให้การจัดการความรู้ “เป็นรูปธรรม” หรือ
ตอบโจทย์กับหลักสูตร ตรงตามเกณฑ์
การประเมินคุณภาพภายในของ สกอ.

เกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษา ปี 2557 และฉบับ
ปรับปรุง ปี 2558 รวมถึงเพิ่มเติม ปี 2561 ยังคงนิยามศัพท์
โดยทั่วไปว่า กระบวนการจัดการความรู้ต้องทำทุกหลักสูตร
และทุกสถาบัน เพราะมองว่าองค์ความรู้ต่าง ๆ มีอยู่ทั้งในระดับ
บุคคล และในระดับองค์กร

ดังนั้น สิ่งสำคัญคือการระดมความคิดว่าจะทำอย่างไร
ให้องค์ความรู้ที่มีอยู่ของทุกคนมาสังเคราะห์ร่วมกันได้ และ
สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้จริง

หลักการบูรณาการ

งานวิจัยกับการเรียนการสอน

ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

(TQF / AUN QA)

8

ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่แล้ว นำมาบูรณาการได้มั๊ย?

การบูรณาการการวิจัยกับพันธกิจด้านต่าง ๆ ในการเรียนการสอน และการบริการวิชาการให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา สามารถทำได้โดยต้องระบุไปในมคอ.3 และมคอ.5 ของกระบวนวิชาที่บูรณาการ เช่น ผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ตีพิมพ์ออกมาแล้ว (ทั้งแบบรูปเล่มหรือบทความ) สามารถนำไปเขียนเป็นสิ่งที่สนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาในปีการศึกษานั้น ๆ ได้

หลักการบูรณาการ

งานวิจัยกับการเรียนการสอน

ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

(TQF / AUN QA)

9

ระดับหลักสูตร มีโครงสร้างหลักสูตร การเรียนการสอน วิธีการประเมินผู้เรียน โดยมีเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง คือ แนวทางการจัดการเรียนการสอน (teaching and learning approach) และการประเมินผู้เรียน (Student Assessment) เรื่องของการเรียนการสอนเป็นลักษณะของการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Active learning) เนื่องจากเทคนิคของการบูรณาการระเบียบวิธีวิจัยกับการเรียนการสอน ช่วยส่งเสริม Active learning ของผู้เรียนได้ รวมถึงการเรียนการสอนช่วยสนับสนุนวิธีการเรียน ซึ่งเชื่อว่ากระบวนการวิจัยรวมถึงกิจกรรมการเรียนการสอนที่ปลูกฝังความคิดใหม่ ๆ หรือว่าความคิดสร้างสรรค์ ความคิดเชิงนวัตกรรม ความคิดเชิงผู้ประกอบการ หากบูรณาการได้ดี จะช่วยให้เวลาเขียนรายงาน หรือดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรในปีหน้า สอดคล้องกับเกณฑ์ของ AUN-QA มากยิ่งขึ้น

การบูรณาการระเบียบวิธีการวิจัย

ในการเรียนการสอน

สายภาษาศาสตร์ และวรรณคดี

01

การคิดวิเคราะห์

การนำเทคนิคและวิธีการคิดวิเคราะห์ โดยอาศัยหลักแนวคิด ทฤษฎีมาบูรณาการกับการเรียนการสอน โดยเลือกกระบวนการวิชาที่มีเนื้อหาเอื้อต่อการใช้หลักแนวคิดมาวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ในเนื้อหาวิชาได้ เช่น การวิจารณ์ภาพยนตร์ การวิจารณ์เพลง เป็นต้น

02

การตั้งประเด็นปัญหา

การฝึกทักษะให้ผู้เรียนรู้จักการตั้งประเด็นปัญหาที่ตนเองสนใจ นำไปสู่การค้นหาคำตอบผ่านกระบวนการ หรือขั้นตอนต่าง ๆ ตามแนวทางของระเบียบวิธีวิจัย

03

การหาคำตอบ

การฝึกทักษะให้นักศึกษาวิพากษ์ อภิปรายประเด็นปัญหาร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อสรุปมาเป็นคำตอบที่มีความเห็นสอดคล้องกัน โดยอาศัยข้อมูลสนับสนุน หลักการและเหตุผล

เทคนิค วิธีการ

การบูรณาการด้วย

“การใช้ระเบียบวิธีการวิจัย”

การบูรณาการระเบียบวิธีการวิจัย

ในการเรียนการสอน

สายภาษาศาสตร์ และวรรณคดี (ต่อ)

04

การหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

การฝึกทักษะให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางที่มีความเหมาะสมในการแก้ปัญหาแต่ละรูปแบบ รวมทั้งแนะนำวิธีการแก้ปัญหา โดยการใช้ระเบียบวิธีวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการค้นหา คำตอบได้

05

การเก็บรวบรวมข้อมูล

มอบหมายงานให้นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชานั้น ๆ เพิ่มเติม เพื่อฝึกทักษะการเก็บรวบรวมข้อมูล และการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ

06

การสรุป และอภิปรายผล

การสร้างกิจกรรมในชั้นเรียน โดยหลังจบการบรรยาย เนื้อหาในแต่ละหัวข้อ ให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญ และอภิปรายผลว่าสิ่งที่เรียน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียนอย่างไร

07

ทบทวนวรรณกรรม/ การอ้างอิง

การส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้า ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมความรู้ นอกเหนือจากตำราเรียน สามารถเขียนอธิบายและสรุปความอย่างเป็นระบบ และมีความรู้พื้นฐานในการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลได้

เทคนิค วิธีการ

การบูรณาการด้วย

“การใช้ระเบียบวิธีการวิจัย”

การบูรณาการระเบียบวิธีการวิจัย

ในการเรียนการสอน

สายภาษาศาสตร์ และวรรณคดี (ต่อ)

08

การฝึกทักษะการเขียนโครงร่างวิจัยแบบย่อ

การมอบหมายงานให้นักศึกษาฝึกเขียน โดยเริ่มจากการตั้งประเด็นปัญหางานวิจัยที่สนใจ เขียนวัตถุประสงค์ อธิบายแหล่งที่มาของข้อมูลที่จะนำมาวิจัย รวมทั้งการเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมกับงานวิจัย ส่วนมากจะเหมาะกับรายวิชาด้านภาษาศาสตร์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ศัพท์ศาสตร์ กายสัมพันธ์ ระบบความหมาย เป็นต้น

09

เทคนิค/ วิธีการวิเคราะห์จากงานวิจัย

การนำวิธีการวิเคราะห์รูปประโยคที่ใช้ในการวิจัยมาเป็นตัวอย่างในชั้นเรียน การวิเคราะห์รูปประโยคต่าง ๆ ทางภาษาศาสตร์ขั้นสูงในบางภาษา อาจ会有ความซับซ้อน จึงยากต่อการทำความเข้าใจ เราสามารถนำวิธีการวิเคราะห์รูปประโยคที่ใช้ในการวิจัยมาเป็นตัวอย่างในชั้นเรียนได้ เช่น ตารางแยกส่วนประกอบของประโยคหลัก และประโยคที่ไม่มีความสำคัญ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ประโยคหลัก และแปลความหมายได้อย่างถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น

10

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การฝึกทักษะการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยให้นักศึกษาลงพื้นที่จริง เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุปผลตามกระบวนการการวิจัยเชิงคุณภาพ

การบูรณาการระเบียบวิธีการวิจัย

ในการเรียนการสอน

สายภาษาศาสตร์ และวรรณคดี (ต่อ)

11

การวิจัยเชิงปริมาณ

การฝึกทักษะให้นักศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติมาประยุกต์ การหาข้อมูลโดยการเก็บแบบสอบถาม และสรุปผลการศึกษา โดยการเขียนอธิบายข้อมูลจากตัวเลขได้

12

เขียนรายงานการวิจัย

การมอบหมายให้นักศึกษาเลือกหัวข้อการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหากระบวนวิชา จัดทำเป็นรายงานวิจัย การจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้ จะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนภาษาต่างประเทศในรูปแบบของการเขียนรายงานการวิจัยได้

13

การนำโปรแกรมที่ใช้ในการวิจัยมาใช้ในการเรียน

เช่น การวิเคราะห์เสียงผ่านโปรแกรม Praat โดยเฉพาะด้านภาษาศาสตร์ ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นลักษณะทางกายภาพของเสียงที่ผ่านการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Praat เกิดการสังเกตและวิเคราะห์แนวทางการออกเสียงได้ดียิ่งขึ้น

14

การทดสอบ (PRE-TEST) และ (POST-TEST)

จัดทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อวัดพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม ช่วยให้ผู้บรรยายสามารถวางเนื้อหาการบรรยายให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้มากขึ้น

การบูรณาการระเบียบวิธีการวิจัย
ในการเรียนการสอน

สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์

01

การตั้งสมมติฐาน

การนำเทคนิคเกี่ยวกับการตั้งสมมติฐานต่าง ๆ มาถ่ายทอด
ในชั้นเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยในทาง
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

02

แนวคิด/ ทฤษฎี ทันสมัยและหลากหลาย

การจัดการเรียนการสอนโดยนำเสนอแนวคิดทฤษฎีที่
หลากหลาย และทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อหา
และทบทวนวรรณกรรม ได้อย่างเหมาะสมกับสิ่งที่ศึกษา ทั้งด้าน
สังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ คติชนวิทยา เป็นต้น

03

สอดแทรกเนื้อหาหลักการวิจัยในชั้นเรียน

การจัดเนื้อหาการเรียนการสอนเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย
ทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ
(Quantitative Research) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative
Research) และการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Research)

04

การนำวิธีคิดเชิงวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

การใช้หลักเหตุและผลมาเปรียบเทียบ หรือการใช้หลัก
ฐานมาสนับสนุนการหาคำตอบ เช่น การใช้เนื้อเรื่องรามเกียรติ์
เพื่ออธิบายความหมาย หรือการพยากรณ์ในทางโหราศาสตร์ที่
ปรากฏอยู่ในตำราพรหมชาติ รามเกียรติ์ในทางสายวรรณกรรม

การบูรณาการระเบียบวิธีการวิจัย
ในการเรียนการสอน

สายมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ (ต่อ)

05

จัดกิจกรรมอภิปรายในชั้นเรียน

การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์
ประเด็นปัญหาต่าง ๆ โดยนำหลักการวิเคราะห์แบบเชิง
ตรรกศาสตร์มาอภิปราย เพื่อหาคำตอบร่วมกัน

06

เน้นให้ผู้เรียนมีกระบวนการทัศน์การวิจัย (RESEARCH PARADIGM)

การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีกระบวนการทัศน์
การวิจัย (Research paradigm) ซึ่งเป็นระบบความคิด ความเชื่อ
ที่นักวิจัยใช้เพื่อการออกแบบกระบวนการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ
ความจริง ธรรมชาติของโลก หรือสิ่งที่สนใจ

07

การเขียนบทความทางวิชาการ

การฝึกฝนให้ผู้เรียนเขียนบทความทางวิชาการ โดยให้
นักศึกษาเขียนบทความด้วยตัวเอง มีการตั้งทีมของอาจารย์เป็นที่
ปรึกษา รวมถึงมีการจัดสัมมนาวิชาการ เพื่อเป็นเวทีให้ผู้เรียน
สามารถนำเสนอบทความทางวิชาการได้

เทคนิค วิธีการ

การบูรณาการด้วย

“การใช้ระเบียบวิธีการวิจัย”

การบูรณาการระเบียบวิธีการวิจัย
ในการเรียนการสอน

สายมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ (ต่อ)

08 เน้นทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ

การจัดการเรียนการสอนที่มีทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ ให้ นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำวิจัย เพื่อนำเสนอในการประชุม วิชาการระดับชาติ นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ตรงจากการ เข้าร่วมงานประชุมวิชาการเพื่อเป็นก้าวแรกสำหรับเส้นทางสู่การ ทำวิจัยในอนาคต

09

การบูรณาการระเบียบวิธีการวิจัยเข้ากับเทคโนโลยี

การจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการระเบียบวิธี การวิจัยเข้ากับเทคโนโลยี ซึ่งสามารถบูรณาการได้กับกระบวน วิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เช่น การสร้าง เว็บไซต์ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เราสามารถ วางแผนการสอนให้ผู้เรียนออกแบบการวิจัย ฝึกการตั้ง สมมติฐาน กำหนดตัวแปร การเลือกใช้เครื่องมือวิจัย การเก็บ ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และนำ ไปสู่การพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ได้

“การใช้ผลการวิจัย”

การบูรณาการผลการวิจัย

ในการเรียนการสอน

สายภาษาศาสตร์ และวรรณคดี

01

การนำผลการวิจัยมาเป็นตัวอย่างในชั้นเรียน

การนำผลการวิจัยที่มีประเด็นสอดคล้องกับเนื้อหาของ
กระบวนวิชานั้น ๆ มาเป็นตัวอย่างในการบรรยายในชั้นเรียน เพื่อ
ให้นักศึกษามองเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

02

การนำผลการวิจัยเสริมในเนื้อหาของบทเรียน

การนำผลการวิจัยสอดแทรกในเนื้อหาของบทเรียน เพื่อ
เสริมสร้างองค์ความรู้เพิ่มเติมที่นอกเหนือจากภาษา เช่น ศิลป
วัฒนธรรม สังคม ประวัติศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ที่มีความแตก
ต่างกัน

03

การนำผลการวิจัยมาให้วิเคราะห์

การนำผลการวิจัยมาให้นักศึกษาฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์
โดยการสร้างกิจกรรมกลุ่มย่อย ต่อยอดแนวความคิดอย่างมี
เหตุผล

04

การนำมาเป็นตัวอย่างประโยคด้านอรรถศาสตร์และ ภาษาศาสตร์

การนำผลจากการวิจัยที่เป็นตัวอย่างประโยคด้านอรรถ
ศาสตร์และภาษาศาสตร์ มาใช้ในการอธิบายรูปประโยค เพื่อให้
นักศึกษาเห็นภาพชัดเจนมากยิ่งขึ้น

“การใช้ผลการวิจัย”

การบูรณาการผลการวิจัย

ในการเรียนการสอน

สายภาษาศาสตร์ และวรรณคดี (ต่อ)

05

การนำมาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

การนำปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เช่น การแปลผิดความหมาย ไปศึกษาตามกระบวนการทางระเบียบวิธีวิจัย เมื่อได้ผลการศึกษาแล้ว จึงนำมาเป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

06

การนำผลการทดสอบวรรณยุกต์ในภาษาต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

การนำผลการวิจัยเกี่ยวกับการทดสอบวรรณยุกต์ในภาษาต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เช่น การสร้างรายการคำ การสร้างกรอบประโยค การสร้างรูปภาพ เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบเรื่องของระบบวรรณยุกต์ในภาษาต่างประเทศ

07

การนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการวางแผนการบรรยาย

การนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการวางแผนการบรรยาย เช่น คำเชื่อมความ (Discourse markers) ซึ่งเป็น คำศัพท์ หรือ วลี ที่ช่วยเชื่อมโยงความหมายเข้าหากัน เพื่อให้ข้อความนั้นต่อเนื่องไม่เป็นอุปสรรคต่อการอ่าน ผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยมาวางแผนการบรรยายดัชนีปริจเฉทแต่ละระดับ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ในการเลือกให้เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน

“การใช้ผลการวิจัย”

การบูรณาการผลการวิจัย
ในการเรียนการสอน

สายมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์

01

การนำผลการวิจัยมาให้คำแนะนำ

การให้คำแนะนำโดยนำผลที่ได้จากการวิจัย หรือ
ประสบการณ์การวิจัยมาเป็นหลักคิดในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ
การต่อยอดจากงานวิจัยที่มีการเผยแพร่แล้ว การเลือกประเด็น
ปัญหา/หัวข้องานวิจัย เป็นต้น

02

การนำผลการวิจัยมาฝึกฝนทักษะการวิเคราะห์

การนำผลการวิจัยมาฝึกฝนทักษะการวิเคราะห์ โดย
การนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชามาตั้งประเด็นคำถาม
ในชั้นเรียน ให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์ประเด็นปัญหา โดยใช้หลัก
การและเหตุผล เพื่อให้ได้คำตอบของคำถาม

03

การนำผลการวิจัยมาเป็นตัวอย่างในการเรียน การสอน

กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางสังคม เช่น สามารถ
นำผลของงานวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ หรือการพัฒนาต่อยอดเชิง
ธุรกิจ เชิงพาณิชย์ การหาแหล่งทุนต่าง ๆ อย่างไร

04

การนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางการเขียนตำรา

การนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางการเขียนตำรา เช่น
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในเรื่องที่สอดคล้องกับ
เนื้อหาตำรา สามารถนำมาเป็นเนื้อหาอ้างอิงได้ รวมถึงข้อสังเกต
ต่าง ๆ ที่ได้จากการทำวิจัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้

การบูรณาการผลการวิจัย

ในการเรียนการสอน

สายมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ (ต่อ)

01

การนำผลการวิจัยมาเป็นตัวอย่างในชั้นเรียน

การนำผลการวิจัยที่มีประเด็นสอดคล้องกับเนื้อหาของ
กระบวนวิชานั้น ๆ มาเป็นตัวอย่างในการบรรยายในชั้นเรียน เพื่อ
ให้นักศึกษามองเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

02

การนำผลการวิจัยเสริมในเนื้อหาของบทเรียน

การนำผลการวิจัยสอดแทรกในเนื้อหาของบทเรียน เพื่อ
เสริมสร้างองค์ความรู้เพิ่มเติมที่นอกเหนือจากภาษา เช่น ศิลป
วัฒนธรรม สังคม ประวัติศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ที่มีความแตก
ต่างกัน

03

การนำผลการวิจัยมาให้วิเคราะห์

การนำผลการวิจัยมาให้นักศึกษาฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์
โดยการสร้างกิจกรรมกลุ่มย่อย ต่อยอดแนวความคิดอย่างมี
เหตุผล

04

การนำมาเป็นตัวอย่างประโยคด้านอรรถศาสตร์และ
ภาษาศาสตร์

การนำผลจากการวิจัยที่เป็นตัวอย่างประโยคด้านอรรถ
ศาสตร์และภาษาศาสตร์ มาใช้ในการอธิบายรูปประโยค เพื่อให้
นักศึกษาเห็นภาพชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การบูรณาการการวิจัยกับ การบริการวิชาการ

การจัดการความรู้ คณะมนุษยศาสตร์
ปีการศึกษา 2565

ปีการศึกษา 2565

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เข้าร่วมอบรมในโครงการบริการทางวิชาการ โดยคัดเลือกข้อมูลที่เหมาะสมกับผู้อบรมแต่ละประเภท เพื่อให้สามารถนำความรู้ประสบการณ์ที่สะสมมาต่อยอดและพัฒนาเป็นองค์ความรู้ใหม่ประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน และการพัฒนาอาชีพของตนเองได้

01

02

การเป็นวิทยากร การนำองค์ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการเป็นวิทยากรให้ความรู้ หรือทำสื่อสาธารณะ เพื่อให้ความรู้กับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน รวมถึงชุมชนต่าง ๆ

การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ นำองค์ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ข้อมูลทางวิชาการ นำไปสู่การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้

03

สรุปแนวทาง

การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน
และการบริการวิชาการ
ในบริบทมหาวิทยาลัยรามคำแหง

01

การให้ความรู้ด้านการวิจัย

การเสริมสร้างองค์ความรู้ สร้างพื้นฐานความเข้าใจในกระบวนการของการทำวิจัย เช่น การตั้งประเด็นปัญหา วิธีการสุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ การสรุป รวมทั้งการใช้หลักเหตุผลของการทำงานได้อย่างเป็นระบบ

02

การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Active Learning)

การปรับแนวทางการเรียนการสอน โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชั้นเรียน ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เช่น ผู้สอนเล่าประสบการณ์การนำความรู้ทางวิชาการไปให้บริการทางวิชาการแก่สังคม แล้วให้นักศึกษานำไปวิเคราะห์ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

03

วิทยากรให้ความรู้

อาจารย์ทำหน้าที่เป็นวิทยากรในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ทั้งภายในและภายนอกองค์กร แล้วนำประสบการณ์ รวมทั้งองค์ความรู้ต่าง ๆ ไปให้ความรู้กับนักศึกษาในชั้นเรียน โดยเขียนไว้ใน มคอ. 3 และนำไปต่อยอดหรือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง